

Warszawa, dnia 29.08.2024 r.

EPN-1.9011.75.2024

Dyrektor
Placówki Oświatowo-Wychowawczej
w m.st. Warszawie
- wg rozdzielnika -

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w m.st. Warszawie informuje, że w ostatnim czasie obserwuje się wzrastającą liczbę raportowanych przypadków niektórych chorób zakaźnych. W porównaniu do analogicznego okresu w 2023 r. odnotowano istotny wzrost zachorowań na krztusiec.

Krztusiec jest chorobą endemiczną w UE/EOG i na całym świecie. Zgodnie z opublikowaną przez ECDC w dniu 8 maja 2024 r. oceną ryzyka dotyczącą wzrostu liczby przypadków krztuśca w krajach UE/EOG co trzy do pięciu lat zdarzają się większe ogniska, których można się spodziewać nawet przy wysokim stanie zaszczepienia. W 2023 r. zgłoszono ponad 25 000 przypadków krztuśca, a w okresie od stycznia do marca 2024 r. ponad 32 000 przypadków. Podobne liczby odnotowano w 2016 r. (41 026) i 2019 r. (34 468). W Polsce dla województwa mazowieckiego od początku stycznia 2024 roku do końca lipca 2024 roku zarejestrowano w sprawozdaniu MZ-56 o zachorowaniach na choroby zakaźne, zakażeniach i zatruciach - 1435 przypadków zachorowań na krztusiec, dla porównania w całym 2023 roku zarejestrowano 84 przypadki zachorowań.

Krztusiec jest ostrą chorobą dróg oddechowych, głównie wieku dziecięcego, wywoływaną przez bakterie *Bordetella pertussis*. Charakterystycznym objawem choroby jest długotrwanie utrzymujący się napadowy kaszel z wydzieleniem lepkiej plwociny. Jedynym źródłem zakażenia jest chory człowiek. Zakażenia szerzą się drogą powietrzno-kropelkową. Pierwszy okres choroby trwa do 2 tygodni i charakteryzuje się takimi objawami jak nieżyt nosa, spojówek, gardła i oskrzeli. Narastające działanie toksyn powoduje przejście do kolejnej fazy choroby z charakterystycznym napadowym kaszlem, objawami duszności, wykrztuszaniem

śluzu i wymiotami. U chorych dzieci mogą wystąpić powikłania np.: utrata wagi ciała, ropne zapalenie płuc, zapalenie ucha środkowego, trwałe uszkodzenie mózgu.

Obecnie wśród przyczyn pogorszenia się sytuacji epidemiologicznej zachorowań na krztusiec wymieniane są takie czynniki jak: obniżenie odporności populacji w związku pandemią COVID-19, wygasanie odporności wynikające z epidemiologii pałeczki krztuśca, ewolucja czynnika etiologicznego sprzyjająca obniżeniu skuteczności odpowiedzi poszczepiennej oraz spadek akceptacji dla szczepień i podążanie za szerzącymi niesprawdzone treści ruchami antyszczepionkowymi, przez co zmniejsza się stan zaszczepienia przeciw krztuścowi (a także innym chorobom, przeciwko którym istnieją skuteczne szczepienia).

Aby zmniejszyć ryzyko transmisji krztuśca i jej ciężkiego przebiegu, należy dołożyć wszelkich starań, aby postępować zgodnie ze schematem szczepień obowiązkowych niemowląt (określonym w Programie Szczepień Ochronnych od 2 miesiąca życia) oraz utrzymać wysoki stan zaszczepienia ($\geq 90\%$) co najmniej 3 dawkami na poziomie krajowym i regionalnym. Ważne jest także stosowanie dawek przypominających.

W związku z sytuacją epidemiologiczną krztuśca Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej prowadzą wzmożony nadzór i podejmują działania przeciwepidemiczne. Biorąc pod uwagę zbliżający się okres powrotu dzieci i młodzieży po przerwie wakacyjnej do zajęć edukacyjnych w placówkach oświatowo-wychowawczych, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w m.st. Warszawie zwraca się z uprzejmą prośbą o wzmożoną czujność, edukację opiekunów prawnych w zakresie sytuacji epidemiologicznej krztuśca oraz współpracę dotyczącą wymiany informacji o zachorowaniach na krztusiec zgłaszanych Dyrekcji. Informacje o narażeniu dzieci lub młodzieży na pałeczkę krztuśca, przekazane opiekunom prawnym, mogą wpłynąć na szybsze rozpoznanie choroby i wdrożenie skutecznego leczenia. Ponadto osoby zdrowe, z najbliższego otoczenia chorego, mogą, decyzją lekarza POZ, zostać poddane antybiotykoterapii profilaktycznej, mającej na celu całkowite zapobieganie zachorowaniom lub złagodzenie ich przebiegu. Istotne jest, żeby wymiana informacji obejmowała kontakt z przedstawicielem Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w m.st. Warszawie w przypadku podejrzenia ogniska krztuśca - wystąpienia dwóch, powiązanych ze sobą, przypadków krztuśca (np. w jednej klasie, świetlicy). Zgłoszenia należy kierować na adres mailowy chz.psse.warszawa@sanepid.gov.pl lub pod numer telefonu (22) 310-79-00.

z upoważnienia
PAŃSTWOWEGO POWIATOWEGO
INSPEKTORA SANITARNEGO
w m.st. Warszawie
Kierownik Działu Nadzoru Bieżącego

Iwona Gralewicz
/dokument podpisany elektronicznie/